

Praktijkadvies School A

*'Ouderparticipatie op school -
Meedoen kun je leren!*

Februari – Juli 2012

Praktijkadvies

Beginsituatie

De aanleiding voor SBO School A¹ om met het project 'Ouderparticipatie op school – Meedoen kun je leren!', aandacht te besteden aan ouderparticipatie was omdat er weinig contact was met de meeste ouders. De school vindt ouderbetrokkenheid erg belangrijk omdat het een positief effect heeft op de ontwikkeling en leerprestaties van de kinderen. Ook wil School A graag een plaats zijn waar ouders elkaar kunnen treffen en contact met elkaar kunnen maken. Er was voordat er met het project gestart was, geen actieve aandacht voor ouderbetrokkenheid in het beleid van de school.

In aanvang van het project had de school het eerste doel gesteld om ochtenden te organiseren (door ouders) zodat ouders en verzorgers elkaar kunnen treffen. Opvoeders zullen veel tegen soortgelijke problemen aanlopen en vinden dan op school een plek om hierover te praten.

De succesfactoren die de school eerder heeft ervaren omtrent het betrekken van ouders en het laten participeren op school zijn de besprekingen over de vorderingen van hun eigen kind en het kerstfeest wanneer ouders zelf een gerecht mogen maken. Deze twee middelen werken goed om de ouders van School A te betrekken op school.

In het verleden heeft de school wel informatieochtenden georganiseerd om ouders te informeren, maar hier was een lage opkomst. Dit heeft ervoor gezorgd dat dit gestopt is. De school is van mening dat dit meer vanuit de ouders zelf moet komen, wil het succesvol zijn. Zij denken aan een aantal actieve ouders die de kar (samen met school) zou willen trekken. Veel ouders beheersten de Nederlandse taal niet en de school beseft dat het noodzakelijk is om deze ouders op een andere manier (bijv. in hun eigen taal) te benaderen.

Aan de start was het beeld van de ouderbetrokkenheid negatief, maar daar willen we graag verandering in zien!

De school heeft een aantal ouders benaderd die graag willen meedenken en mee willen doen. Dit is een goede beginsituatie om vanuit daar uit te breiden om meer ouders te betrekken bij de school.

Aanpak

Het project is gestart met een groepje ouders die al redelijk betrokken waren op school en voor de leerkrachten bekende ouders zijn omdat zij zeer regelmatig op school zijn. De school heeft deze ouders uitgekozen en benaderd met de vraag of het hen aanspreekt om mee te denken en mee te helpen in de school. Gedurende het project is de samenstelling van het groepje ouders gewisseld met drie constante ouders.

Er zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd samen met leerkracht A. en student A. vanuit de Dialoog Academie en het project. Tijdens de bijeenkomsten is er veel met ouders gesproken over wat zij van de gang van zaken op school vinden. Ook zijn hun behoeftes besproken wat betreft de ouderbetrokkenheid. Verder zijn de bijeenkomsten ook heel concreet ingevuld met het bespreken

¹ Voor de projectverantwoording is dit advies geanonimiseerd.

van verschillende activiteiten waar ouders bij konden helpen (zoals schoolreisje, paasontbijt, bibliotheek). Na elke bijeenkomst is er een verslag gemaakt en werd deze ook verspreid aan de ouders zodat zij op de hoogte bleven.

De ouders van School A zijn geïnformeerd door middel van de nieuwsbrief over de activiteiten van het betrokken groepje ouders. Hierbij hebben we ook een foto geplaatst in de nieuwsbrief wat zowel de ouders als de kinderen aansprak. Dit maakte het levendig en zorgde voor enthousiasme.

Sterke punten

Er zijn een aantal sterke punten in kaart gebracht met betrekking tot de ouderbetrokkenheid op School A.

- Er is een groep betrokken ouders aanwezig op school. Deze groep ouders is erg enthousiast om mee te denken en mee te helpen op school. Ze doen dit in eerste plaats voor hun kinderen omdat zij het belang hiervan in zien en de link zien van ouderbetrokkenheid en betere prestaties en/of een veiliger gevoel van het kind op school;
- Ouders zijn erg tevreden over de communicatie tussen hen en school:
 - o zij worden goed geïnformeerd door middel van de nieuwsbrief;
 - o ouders ervaren leerkrachten als toegankelijk en gaan graag het gesprek aan met hen;
 - o ouders ervaren een gevoel van duidelijkheid en dat er naar hun geluisterd wordt;

Verbeterpunten

Naast deze sterke en positieve punten zijn er ook een aantal punten te noemen waar verbetering plaats kan vinden met betrekking tot een effectieve ouderbetrokkenheid.

- Er is geen ouderconsulente op school aanwezig om de ouderparticipatie te organiseren en te stimuleren;
- Een koffiekamer of een ruimte waarin ouders elkaar kunnen ontmoeten op een ochtend in de week om ervaringen uit te wisselen en gezellig met elkaar te kletsen zouden de ouders erg prettig vinden;
- Ouders hebben behoefte aan antwoord op hun opvoedvragen. Ze gaven tijdens de bijeenkomsten aan dat zij zich wanneer ze pas op school komen erg onzeker kunnen voelen. Ze hebben allerlei vragen en kunnen het idee hebben dat zij als het ware gefaald hebben. 'Komt het door mijn opvoeding of door mijn aanpak dat mijn kind naar het speciaal onderwijs moet?' Ouders ervaren ook vanuit de maatschappij dat zij zich moeten verdedigen wanneer zij vertellen dat hun kind op het speciaal onderwijs zit. Het had voor hun erg geholpen wanneer zij met andere ouders hun ervaring hadden kunnen delen. Hier ligt een taak voor de school om dit op te pakken en op de behoefte van ouders in te spelen.

Evaluatie van de doelen

Kijkend naar de doelen, geformuleerd door School A aan het begin van het project, zijn deze gedeeltelijk wel behaald en gedeeltelijk nog niet gerealiseerd wegens bepaalde factoren zoals te weinig tijd of te weinig mankracht.

Hetgeen wat is bereikt tijdens de duur van het project is het feit dat er een betrokken en gemotiveerd groepje ouders binnen de school bekend is. Dit is het startpunt van waaruit verder gewerkt gaat worden. De taak ligt bij de school en bij de ouders om het groepje actieve ouders uit te breiden en deze ouders in hun behoeften tegemoet te komen. Het groepje ouders wat gevormd is kan hierin een rol spelen door de ogen en oren van de school te zijn.

De situatie waar de school naartoe wil werken is een actief groepje ouders wat de kar, in samenwerking met de school, wil trekken omtrent de ouderparticipatie. Het is in dit geval ook zaak dat er voldoende initiatief vanuit de ouders genomen wordt. Dit is op School A extra belangrijk omdat er geen ouderconsulent aanwezig is die de coördinatie kan houden.

Acties

Nu er een goed beginpunt is gecreëerd van de ouderbetrokkenheid is het belangrijk om verdere stapjes vooruit te maken en hierin de behoeften van de ouders tegemoet te komen. Het is dus belangrijk om contact te houden met het betrokken groepje ouders en beroep op hun te doen als het gaat om ideeën.

De behoefte die ouders duidelijk aangaven was die van een 'eigen' plekje/kamer op school waar ouders elkaar kunnen treffen. Ouders hebben aangegeven tegen vragen/problemen op de lopen en behoefte hebben om deze te delen en te bespreken met andere ouders.

De schoolmaatschappelijk werkster kan een rol spelen in het organiseren van een thema bijeenkomst met als doel ouders te informeren en opvoedingsondersteuning aan te bieden.

Evaluatie van het project door ouders

Samen met Mounia, de moeder van Hamza en de moeder van Wassim is het project 'Ouderparticipatie op school – meedoen kun je leren' geëvalueerd. De moeder van Wassim sinds vorige week bij het groepje ouders aangesloten.

Mounia heeft meegeholpen in de klas van Hamza tijdens het paasontbijt. Ze vond het een ontzettend leuke activiteit en ze heeft er veel van geleerd ook al was het een korte tijd. Ze vond het heel interessant om te zien hoe haar zoon, Hamza zich gedraagt in de klas, wie zijn klasgenoten zijn en hoe hij participeert in de klas. Het viel haar op dat de groep heel rustig was en goed naar de juf en naar haar luisterden. De kinderen hielden zich heel goed aan de regels. Misschien had Mounia dit wel anders verwacht omdat ze de kinderen vaak alleen op het schoolplein ziet als ze pauze hebben of uit zijn en dan zijn ze vaak heel druk! Ook merkte Mounia dat haar zoon het super leuk vond dat mama in de klas meehielp met het paasontbijt maar ook andere kinderen waren nieuwsgierig.

Mounia en de moeder van Wassim vinden het heel goed om mee te denken en mee te helpen in de school. Ze doen het heel graag, in eerste plaats voor hun kinderen. Ze zijn er van overtuigd dat wanneer zij betrokken zijn bij school en regelmatig hun gezicht laten zien, dit beter is voor het kind en het kind ook beter gaat presteren. In de tweede plaats doen ze het zeker ook voor zichzelf, omdat ze op deze manier andere ouders leren kennen en het sociale contact heel erg leuk vinden.

De kinderen van deze moeders zijn er heel erg enthousiast over het feit dat hun moeder op school komt en mee komt helpen met schoolreis of in de klas. Maar niet alleen hun eigen kinderen vinden het leuk, de andere kinderen zijn ook nieuwsgierig. De foto van de ouders stond ook een aantal keer in de nieuwsbrief en dit vond Hamza super leuk. Hij was heel trots dat zijn moeder in de nieuwsbrief stond.

De ouders zijn erg tevreden over de communicatie tussen hen en school. Ze worden heel goed op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen binnen de school, door middel van de nieuwsbrief maar ook doordat de ouders met de leerkrachten kletsen en weten hoe het gaat op school. De leerkrachten worden als heel toegankelijk beschouwd en de ouders kunnen altijd met hun vragen bij de leerkrachten terecht. Dit zorgt voor een heel fijn gevoel bij de ouders en zorgt ook voor duidelijkheid. Laatst was er een ontwikkeling dat groepen bij elkaar gevoegd werden, de directrice heeft toen duidelijk uitgelegd wat er aan de hand was en heeft ook naar de mening van ouders gevraagd. Dit vonden de ouders heel erg prettig en het geeft hun het gevoel dat er naar hun geluisterd word.

De communicatie is door het project wel veranderd geven de ouders aan. Nu vinden ze het makkelijker om naar de leerkracht toe te stappen. Bovendien weten ze nu nog beter wat er in de school speelt. In het begin dat de kinderen hier naar school kwamen wisten ze niet zo goed wat de regels zijn in de school. Mogen ze zomaar de klas binnen lopen en de leerkracht aanspreken? Nu weten ze wel dat dit kan en dat de leerkrachten hier voor open staan.

De ouders vinden de leerkracht van hun kinderen toegankelijk. Ze mogen altijd vragen stellen en aangeven in een gesprek wat je wilt. Ze zijn hier heel tevreden over, er is een goede sfeer en een goede band. De ouders zijn zich er wel van bewust dat het opbouwen van een band wel even tijd kost, maar zijn heel blij dat deze er is.

De ouders vinden het project 'Ouderparticipatie op school – Meedoen kun je leren' heel erg belangrijk omdat ze op deze manier hun mening kunnen geven en mee kunnen denken over activiteiten binnen de school op een laagdrempelige manier samen met andere ouders. Ze vinden het heel belangrijk voor de ontwikkeling van hun kind om actief te zijn in de school. Ook voor de andere kinderen zou het heel goed zijn wanneer ouders betrokken zijn op school, in welke vorm dan ook. Niet alle ouders hebben tijd, maar het zou heel leuk zijn als zij regelmatig hun gezicht laten zien op school.

Tijdens het project hebben de ouders ervaringen uitgewisseld met andere ouders die aan het project deelnamen, zij vonden dit heel waardevol. De ouders uit het groepje kennen elkaar nu ook goed en maken vaak een praatje op het schoolplein als ze elkaar tegen komen. Ook hebben de ouders van het groepje met andere ouders gepraat om te vertellen wat zij aan het doen zijn. Mounia vond dit wel een beetje eng omdat ze heel veel ouders gewoon niet kent, daarom was het groepje voor haar ook goed om andere ouders te leren kennen.

De twee ouders vinden het heel erg jammer dat School A geen ouderconsulente heeft die allerlei leuke activiteiten kan organiseren voor ouders en meer ouders bij de school kan betrekken. Ze zouden het heel erg leuk vinden als deze wel zou komen maar snappen dat dit ook met de bezuinigingen moeilijk te realiseren is.

De ouders gaven aan dat ze het heel leuk zouden vinden wanneer de school extra activiteiten zou organiseren voor de kinderen, zoals sporten/knutselen/tekenen (brede school activiteiten). Ze vinden het belangrijk dat hun kind deze extra activiteiten op school kan doen omdat hun kind dit dan doet met andere kinderen uit de klas. Met kinderen uit de klas voelt hun kind zich veilig.

Een aantal weken geleden heeft Mounia gevraagd aan de leerkracht hoe ze haar kind kan ondersteunen met rekenen omdat ze dit graag wilt doen thuis. Ze zou graag wat kleine oefeningen mee naar huis willen krijgen of te horen willen krijgen hoe de rekenmethode uitgelegd wordt aan kinderen zodat zij dit ook op deze manier kan uitleggen aan Hamza. Hier heeft ze nog niks over gehoord, dat vind ze jammer. Ze verwacht dat ze misschien na de zomervakantie er iets mee zullen doen omdat het nu druk is op school met het organiseren van schoolreis en het eind van het jaar er aan komt.

In het verleden heeft School A wel eens koffieochtenden georganiseerd, maar dan kwamen er heel erg weinig ouders opdagen. De ouders hebben als tip het goed aan te geven aan ouders wanneer er een koffieochtend georganiseerd wordt. Niet alleen in de nieuwsbrief of in een andere brief, maar ook mondeling toelichten omdat er ook ouders zullen zijn die de Nederlandse taal niet of nauwelijks begrijpen. De ouders hebben het idee om dit bijvoorbeeld te doen tijdens een rapport bespreking, omdat dan alle ouders komen!

In de toekomst zouden deze ouders zich heel erg graag in willen zetten om nog meer te betekenen voor de school en mee te helpen met activiteiten. De ouders zeggen: 'Dit is het eerste stapje en we willen heel graag verder gaan, het uitbreiden: meer activiteiten en meer ouders'. Binnen de school lopen is veel beter en leuker dan buiten blijven, voor het kind maar ook voor de ouders zelf. Wanneer je met iemand van de school praat een ouder of een leerkracht heb je contact, weet je meer en participeer je in de school. Mounia geeft aan dat ouders ook een heel belangrijk deel van de school vormen.